

Ενδεικτικές απαντήσεις θεμάτων

Παρασκευή 26 Ιουνίου 2020

Θέμα Α

- A1.** α
A2. α
A3. δ
A4. δ
A5. 1. Λ
2. Λ
3. Λ
4. Σ
5. Λ

Θέμα Β

- B1.** i. ${}_{17}\text{Cl} : 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$
 ${}_{53}\text{I} : 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^2 4p^6 4d^{10} 5s^2 5p^5$

Το χλώριο βρίσκεται στην 17^η ομάδα και στην 3^η περίοδο του π.π.

Το ιώδιο βρίσκεται επίσης στην 17^η ομάδα αλλά ανήκει στην 5^η περίοδο του π.π.

Συνεπώς, τα στοιχεία ανήκουν στην ίδια ομάδα αλλά σε διαφορετικές περιόδους.

Κατά μήκος μίας ομάδας του π.π. η ηλεκτραρνητικότητα αυξάνεται από κάτω προς τα επάνω.

Άρα το Cl είναι πιο ηλεκτραρνητικό του I.

- ii. Το HI είναι ισχυρότερο οξύ του HCl. Κατά μήκος μιας ομάδας η ισχύς των οξέων αυξάνεται από πάνω προς τα κάτω λόγω της αύξησης της ατομικής ακτίνας.

Όσο ισχυρότερο είναι ένα οξύ, τόσο ασθενέστερη είναι η συζυγής του βάση.

Άρα το I⁻ είναι ασθενέστερη βάση του Cl⁻.

- iii. Το HClO είναι ισχυρότερο οξύ από το HIO. Αυτό συμβαίνει διότι το πιο ηλεκτραρνητικό άτομο, το Cl, «τραβά» εντονότερα το ζευγάρι ηλεκτρονίων του δεσμού O-H, απ' ό,τι το I. Το Cl επομένως προκαλεί εντονότερο -I επαγωγικό φαινόμενο σε σύγκριση με το I. Έτσι, ο δεσμός O-H γίνεται ασθενέστερος στην περίπτωση του HClO και η απόσπαση H⁺ γίνεται ευκολότερα.

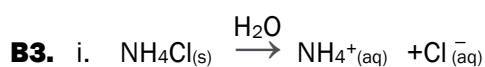
- B2.** i. $\text{H}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{HCO}_3^- + \text{H}_3\text{O}^+$

- ii. $K_{a1, \text{H}_2\text{CO}_3} = 10^{-6,4}$

$$K_{a1} = \frac{[\text{HCO}_3^-] [\text{H}_3\text{O}^+]}{[\text{H}_2\text{CO}_3]}$$

$$10^{-6.4} = \frac{[\text{HCO}_3^-] 10^{-7.4}}{[\text{H}_2\text{CO}_3]} \Rightarrow \frac{[\text{H}_2\text{CO}_3]}{[\text{HCO}_3^-]} = \frac{1}{10}$$

Η αύξηση της συγκέντρωσης της NH_3 έχει ως αποτέλεσμα την μετατόπιση της θέσης Χ.Ι. προς την κατεύθυνση που καταναλώνεται η NH_3 (Le Chatelier), άρα προς τα δεξιά.

ii. Σε pH μεγαλύτερο του 10,1 το δ/μα της φαινολοφθαλείνης είναι ερυθρό. Το αέριο που εκλύεται μετατρέπει σε ερυθρό το άχρωμο δ/μα της φαινολοφθαλείνης. Επομένως το δ/μα του αερίου είναι βασικό. Άρα το αέριο είναι η NH_3 .

Με την απομάκρυνση της NH_3 από το δοχείο, η συγκέντρωσή της μειώνεται και η Χ.Ι. θα μετατοπιστεί προς τα αριστερά, δηλαδή προς την κατεύθυνση που παράγεται (Le Chatelier).

B4. i. Η προσθήκη καταλύτη αυξάνει ισόποσα τις ταχύτητες των δύο αντίθετων αντιδράσεων, επομένως η U_2 θα ακολουθήσει την ίδια πορεία με την U_1 . Άρα η U_2 ακολουθεί την καμπύλη β.

ii. Η μεταβολή του όγκου δεν μετατοπίζει την Χ.Ι. διότι $\Delta n_{\text{αερίων}} = 0$. Οι ταχύτητες των δύο αντίθετων αντιδράσεων θα εξακολουθήσουν να είναι ίσες μεταξύ τους και θα ακολουθήσουν την ίδια πορεία. Άρα η U_2 θα ακολουθήσει την καμπύλη δ.

iii. Παρατηρούμε ότι με τη μεταβολή του όγκου οι ταχύτητες U_1 , U_2 μειώνονται. Άρα οι συγκεντρώσεις των αερίων μειώνονται. Επομένως, ο όγκος αυξάνεται.